

STORMGADES SKOLE

Esbjerg, april 1953.

Til hjemmene!

FORÆLDREFEST

i anledning af Stormgades skoles 50 års jubilæum

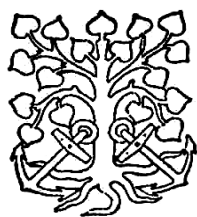
søndag den 3. maj 1953 kl. 19,30 på Palads Hotel

Elevernes forældre indbydes herved til at deltage i en jubilæumsfestlighed med følgende program:

1. Velkomst ved skoleinspektøren.	6. Fællessang: »Som dybest brønd«.
2. Fællessang: »Det som lysner over vangen«.	7. Skolens kor og orkester.
3. Optræden af elever.	8. Tale af hr. borgmester Hans Nissen.
4. Skolens kor og orkester.	9. Fællessang: »Esbjerg sangen«.
5. Tale af hr. undervisningsminister Flemming Hvidberg.	

(Ingen garderobeafgift.)

På skolens vegne
S. LAURSEN

STORMGADES SKOLE

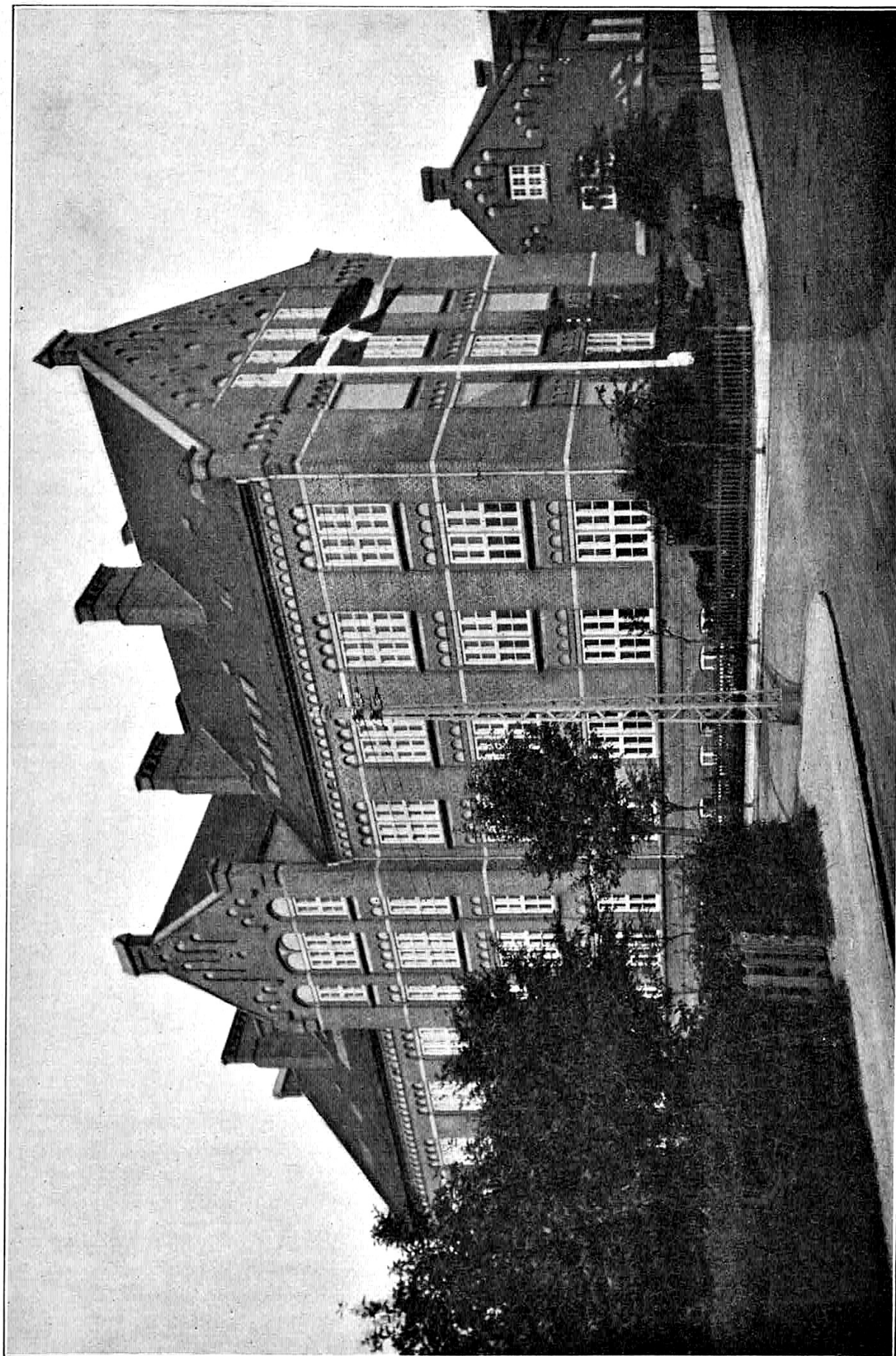
50 års JUBILÆET

4. MAJ 1953

Program

for jubilæumsfestligheden i den store
gymnastiksal kl. 10,15

1. Velkomst ved skoleinspektøren
2. Fællessang: »Det, som lysner over vangen«
3. Sang og musik ved skolens kor og orkester
4. Tale af skolekommissionens formand hr. dir. G. Ulrik
5. Skolens kor og orkester
6. Tale af hr. skoledirektør N. P. Andersen
7. Fællessang: »Esbjerg sangen«

Skolens historie

Skolen blev indviet og taget i brug den 4. maj 1903.

I skolevæsenets årsberetning *for 1902* står der bl. a.: »Byrådet havde imidlertid i året 1901 vedtaget at bygge en ny skole i Stormgade, der egentlig skulle have været færdig den 1. november 1902; men tiden trak ud, så den først kan blive færdig og tages i brug den 1. maj i år. Denne skole, der tilfredsstiller alle nutidens fordringer med hensyn til plads, lys, ventilation o. s. v., er bygget i 3 etager og har 25 almindelige klasseværelser foruden 2 håndgerningslokaler og et sløjdlokale i tagetagen samt skolekøkken og et større opholdsrum for børnene i kælderen, hvor der desuden findes kedelrum til centralvarmeapparatet og baderum såvel for skolebørn som for ubemidlede voksne. I tagetagen er der bolig for pedellen. Der er indlagt vand, gas og elektrisk ringeapparat over hele skolen. Endvidere er der opført en stor og tidssvarende Gymnastiksal, og pladsen udenfor skolen bliver indrettet til afholdelse af ordnede lege og anden sport«.

Ifølge »*Esbjergbladet*» og »*Socialdemokraten*» for den 4. maj 1903 indledtes indvielseshøjtideligheden med »*Det, som lysner over vangen*«, hvorefter redaktør Sundbo holdt festtalen, i hvilken han oplyste, at grundudgravningen havde kostet 617 kr., at der var købt kalk for 3.463 kr., at murerarbejdet havde kostet 22.531 kr., og at der var købt sten for 18.933 kr. o. s. v. Hele anlægssummen stod med grund og inventar i ca. 170.000 kr. — Redaktør Sundbo sagde yderligere: »Skolen er en prægtig bygning« og sluttede med: »Det er et stort beløb, som kommunen her har anvendt, men disse penge vil komme igen med rente og rentes rente«.

I højtideligheden deltog 200 mennesker. Borgmester Lyngby, arkitekt Berg og så godt som hele byrådet var til stede.

Som årene er gået, er der selvfølgelig sket visse forandringer — ikke hvad selve bygningens ydre angår; men i det indre er der sket en hel del: Pedelboligen er flyttet fra 3. sal til selvstændig bygning, midterdørene på gangene er

fjernet og med dem de upraktiske hylder og rum til træsko, skiftesko, tøj m. m. Kakkelovne er fjernet fra kontoret, gymnastiksale og skolekøkken. De faste bomme i gymnastiksalene er afløst af forskydelige bomme. Skoleinventar: borde, kateder m. m. er fornyet så godt som overalt, det samme gælder gulvene. Lokaler og gange er malet i lyse og venlige farver. Sløjdlokalet er flyttet fra 3. sal til kælderens. Toiletforholdene i gården er moderniseret, de gamle var langt fra tilfredsstillende, de var kolde og i høj grad uhygiejniske, nu er der varme i toiletrummen i vintertiden. Skolelægen har fået et udmærket lokale, hvor både elever og forældre kan være tjent med at være. I indeværende år bliver der indrettet tandlægeværelse, så vore elever kan blive fri for at søge tandlæge ved anden skole.

Af nye tilbygninger kan nævnes, at der i 1910 blev bygget yderligere 1 gymnastiksal. I denne bygning blev der indrettet skolekøkken i tagetagen. Det gamle læskur mellem drengenes og pigernes gymnastiksale er omdannet til et godt undervisningslokale plus omklædningsrum med brusebad for pigerne.

Skolens elevtal den 4. maj 1903	1051
» » » 4. » 1953	ca. 1300 (incl. pav.)
Elevtallet har gennem årene i gennemsnit	
ligget på ca.	11—1200
Elevtallet var i 1950	1446
Det laveste elevtal var i 1921	773

I 1950—51 var klassetallet 53, det vil pr. august 1953 blive på 39 klasser, altså en betydelig aflastning, hvilket skyldes den nye skole i Grådyb.

Skolen har haft mellemskoleklasser fra 1905 og realklasser fra 1909.

Skolen har haft adskillige glæder; her skal nævnes flyveturene i 1938, noget af det sidste, afdøde skoledirektør Hartelius fik bragt i stand. Endvidere den 4. og 5. maj 1945, særlig 5. maj, da alle skolens elever var samlet på skolens sportsplads, hvor der blev talt, sunget og jublet over befrielsen.

Mellem- og realskolens flytning til Danmarksgades skole fra 1922 til 1930 var et mørkt punkt og ikke at forglemme 9. april 1940, da de sømbeslåede støvler dominerede i skolen; men dette sidste overgik jo så mange af landets skoler.

Af lærere, der var med ved skolens indvielse, er der tilbage:

- pens. skoleinspektør Lorentsen, Søborg ved København,
- » » Ganderup, Brenderup, Fyn, og
- » overlærer F. Astrup, her.

Navne, der her skal nævnes, er:

afdøde skoledirektør Hartelius,
skoledirektør Olaf Petersen, København, og
skoledirektør N. P. Andersen, her.

Til nævnte 3 skoledirektører skal der lyde en tak for alt det, de har gjort for skolen gennem årene — altid forstående og hjælpsomme, når det gjaldt skolens tarv.

Skolekommissionen i 1903:

Pastor Bruun, formand,
realskolebestyrer Rybner Petersen,
redaktør Sundbo.

Skoleudvalget i 1903:

redaktør Sundbo, formand,
købmand J. Chr. Jensen,
overlærer H. Jensen Sloth.

Senere formænd:

Malermester Frøkjær,
murermeister Kristen Jensen,
folketingsmand J. Bomholt,
socialinspektør Jespersen,
pastor Birke,
arbejdsmand Andreasen,
direktør Ulrik,

købmand Thorvald Møller,
borgmester Mortensen,
hattemager Carl Jensen,
forretningsfører Koch,
overlærer Kaae,
skoleinspektør frk. M. Hald.

Det kan oplyses, at børnene ved indvielsen spiste 8.000 stk. wienerbrød og drak 600 potter chocolate. Serveringen foregik på hotel »Spangsberg«. Der var dækket til 300 børn ad gangen, og der var beregnet 2 stk. wienerbrød pr. elev, men værten havde været så letsindig at sætte brødet frem i store fade, hvilket havde til følge, at de første tog for sig af retterne til gråd for senere hold.

Pigerne var i dagens anledning i stiveste puds — i hvert tilfælde havde de fleste rent forklæde på. Drengene var vandkæmmede og renvaskede.

Overlærer A. H. Larsen, der var skolens leder fra 1. juli 1903, udarbejdede i 1917 en oversigt over byens skolevæsens beståen gennem 40 år og skrev bl. a.: »Med hensyn til at skaffe gode kår for Esbjerg skolevæsen har skolemyndighederne intet at skamme sig over«.

Overlærer A. H. Larsens ord gør jeg gerne til mine for Stormgades skoles vedkommende.

Stormgades skole, Esbjerg, marts 1953.

S. LAURSEN.

Det, som lysner over vangen

Melodi: Ja, vi elsker dette landet.

Det, som lysner over vangen,
er det aftenrød?
var monstro det svanesangen,
som fra sundet lød?
Blank kun står en gylden strime,
slukkes den på ny?
Hvad er denne brydnings-time?
skumring eller gry?

Derpå må I unge svare,
det til eder står,
om af røret sig skal klare
dag med krans om hår,
om vort hjem igen skal svømme
frelst på tidens flod
og endnu sin ungdoms drømme
se med kød og blod.

Atter stilles dansker-ætten
for en åben dør,
ånden flyver over sletten
lavt som aldrig før,
kalder dånede til live,
puster på hver gnist,
at den bedste dag skal blive
den, der kom til sidst.

Hører det, I ungersvende!
nu sig åbner vej,
bedre tid står op af denne,
hvis I svigter ej.
Hører det, I danske piger!
eders sag det er,
uden eder dagen viger,
vokser kun med jer.

Flokkes tæt da, Danmarks unge!
— ånden fandt på råd —
til at høre, til at sjunge,
vokse op til dåd,
at en gang I kan med ære,
bort fra nattens sky,
eders gamle moder bære
ind i dagen ny!

C. Hostrup.

Som dybest brønd

Som dybest brønd gi'r altid klare vand,
og lifligst drik fra dunkle væld udrinder,
så styrkes slægtens marv hos barn og mand
ved folkets arv af dybe, stærke minder.
Din egen dag er kort, men slægtens lang;
læg øret ydmygt til dens rod forneden:
årtusind toner op i gråd og sang,
mens toppen suser imod evigheden!

Vi søger slægtens spor i stort og småt,
i flinteøksen efter harvens tænder,
i mosefundets smykke, plumpt og råt,
i kirkens kvadre, lagt af brede hænder.
Hvert skimlet skrift, hver skjoldet alterbog
har gemt et gran af slægtens vé og våde;
nu skal de røbe mig, hvad vej jeg drog,
og løfte mig en flig af livets gåde.

Endnu en stund, så drær den danske rug,
mens lærken trilrer, og grågøge kukke.
Du pusling-land, som hygger dig i smug,
mens hele verden brænder om din vugge,
mod dig vort håb og manddomsdrømmen går,
når landsbyklokken signer dine strande,
når aftenrøden højt i skyen står
og sænker fredens korstegn på din pande.

Lad mig kun flagre hen som blad i høst,
når du, mit land, min stamme, frit må leve,
og skønne sange på den danske røst
må frie, stærke sjæle gennembæve.
Da står en ny tids bonde på sin toft
og lytter ud mod andre lærkesange,
mens himlen maler blåt sit sommerloft,
og rugen gulnes tæt om vig og vange.

Jeppe Aakjær.

Esbjerg sangen

Esbjerg, lykken, eventyret
i et nedstemt land,
modet, der har guldbaldyret
klittens golde sand,
eventyrets prins, hvis vilje
skabte marehalm til lilje,
stred en nat din strid mod dragen,
stod med sejr i dagen.

Imod syd de grønne enge,
lyng mod øst og nord,
vesterpå det salte vænge,
som med storme gror;
bygget på en brink ved havet,
solbeskinnet, uvejrsagnet.
Sus og suk dig evig gæster,
Danmarks port mod vester.

Intet læ og ingen hvile,
stakket stund til fest,
vil du drømme, vil du smile,
drøner det mod vest.
Udad, fremad, evig vågen,
råb med slid og slæb bag tågen,
evig, evig porten åben,
evig sus af våben.

Som en mågeflok på sandet
dine mænd slog ned,
skreg og sloges, stred og blanded
blod og blev og led,
led til deres vilje sejred,
blev til de vandt fred og fejred
midt i hverdagslivets larmen
hvilen, arnevarmen.

Bred dig som de frie vinde,
der mod stranden står,
stænk os havets salt på kinde,
højn os vore kår.
Nabo til den rige britte,
by med kongen i din midte,
spred dit liv udover landet,
tving os, bind os sandet.

Viggo Stuckenberg.